

الدروس المهمة لعامة الأمة

**POMEMBNE LEKCIJE ZA
CELOTNI UMMET**

POMEMBNE LEKCIJE ZA CELOTNI UMMET

Abdulaziz bin Abdullah bin Baz

POMEMBNE LEKCIJE ZA CELOTNI UMMET

Velečenjeni šejh

Abdulaziz bin Abdullah bin Baz

Naj se ga Allah usmili.

V imenu Allaha, Najbolj Milostnega, Najbolj Usmiljenega

Predgovor avtorja

Vsa hvala pripada Allahu, Gospodarju svetov, in končni uspeh pripada bogaboječim. Naj Allah blagoslovi in podari mir Svojemu služabniku in Poslancu, našemu glasniku vere Muhammedu, njegovi družini in vsem njegovim ashabom.

Nato pravim:

To so kratke besede, namenjene pojasnilu nekaterih osnovnih stvari, ki bi jih moral poznati celotni ummet o islamu, in zato sem to delo naslovil: »Pomembne lekcije za celotni ummet.«

Prosim Allaha, da bodo muslimani imeli korist od tega dela in da ga sprejme kot dobro delo od mene. On je resnično Radodaren in Plemenit.

Abdulaziz bin Abdullah bin Baz Pomembne lekcije za celotni ummet¹

¹ Medžmū'ū fetāvā ve mekālāt mutenavvi'a, 3/288–298.

Prva lekcija: Sura Al-Fatiha in kratke sure

Sura Al-Fatiha in izbor krajših sur – od sure Az-Zelzele do sure An-Nas – z učenjem z narekovanjem, popravljanjem recitacije, učenjem na pamet in razlago tistega, kar je treba razumeti.

Druga lekcija: Stebri islama

Pojasnilo petih stebrov islama; prvi in najpomembnejši med njimi je: Pričevanje, da ni drugega boga, vrednega čaščenja, razen Allaha, in da je Muhammed Allahov Poslanec – z razlago njunega pomena ter pojasnilom pogojev izjave pričevanja „la ilaha illa Allah“. Pomen te izjave je: „la ilaha“ – zanikanje vsega, kar se časti poleg Allaha; in „illa Allah“ – potrjevanje čaščenja izključno Allaha, ki nima nobenega družabnika. Pogoji izjave pričevanja „ni drugega boga, vrednega čaščenja, razen Allaha“ (la ilaha illa Allah) so: znanje, ki negira nevednost; gotovost, ki negira dvom; iskrenost v ibadetu (čaščenju) ki negira širk (politeizem); resnicoljubnost, ki negira laž; ljubezen, ki negira sovraštvo; pokornost, ki negira upor; sprejemanje, ki negira zavrnitev; ter odrekanje vsemu, kar se časti poleg Allaha. To je povzeto v naslednjih dveh verzih:

Znanje, gotovost, iskrenost in resnicoljubnost ... skupaj z ljubeznijo, pokornostjo in sprejemanjem. In osmi pogoj je tvoje odrekanje vsemu ... kar se časti poleg Allaha.

S pojasnilom pričevanja, da je Muhammed Allahov Poslanec, ter s pojasnilom njegove vsebine: da verujemo v vse, kar je sporočil;

da smo mu pokorni v vsem, kar je zapovedal; da se izogibamo vsemu, kar je prepovedal in odsvetoval; in da se Allaha časti samo na način, ki sta ga predpisala Vzvišeni Allah in Njegov Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim. Nato se učencu pojasnijo še preostali štirje stebri islama: obredna molitev, obvezna letna miloščina (zekat), post meseca Ramadana in romanje (hadž) k Allahovi sveti hiši – za tistega, ki je za to zmožen.

Tretja lekcija: Stebri imana

Teh je šest: verovanje v Allaha, Njegove Meleke (Angele), Njegove Knjige, Njegove poslance, verovanje v Sodni dan ter verovanje v Božjo odredbo (usodo) – dobro in slabo.

Četrta lekcija: Vrste tevhide in vrste šir-ka

Pojasnilo vrst tevhide, ki so tri: Tevhid er-rububijje, tevhid el-uluhijje in tevhid el-esmai ves-sifat.

1. Tevhid er-rububijje: To je verovanje, da je Allah Stvarnik in Upravitelj vsega ter da v tem nima nobenega partnerja.

2. Tevhid el-uluhijje: Verovanje, da je Allah edini, ki je vreden čaščenja, in da v tem nima partnerja. To je pomen izjave „la ilaha illa Allah“: „Nihče ni vreden čaščenja razen Allaha.“ Vsa dejanja ibadeta

(člaščenja), kot obredna molitev, post in druga dejanja – morajo biti iskreno posvečena samo Allahu, in nobenega dela teh dejanj ni dovoljeno nameniti komurkoli drugemu razen Njemu.

3. Tevhid el-esmai ves-sifat: Verovanje v vsa Allahova imena in lastnosti, omenjena v Plemenitem Kur'anu in verodostojnih hadisih, ter njihovo potrjevanje izključno za Allaha – na način, ki Mu dolikuje – brez popačenja, brez zanikanja, brez določanja načina ali forme in brez primerjanja z ustvarjenimi bitji; vse v skladu z besedami Vsemogočnega Allaha:

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ 4﴾

»Reci, On je Allah, Eden;

Allah je pribežališče vsakomur;

ni rodil in ni bil rojen;

in nihče Mu ni enak.« (Kur'an 112, 1–4) In besede Vzvišenega Allaha:

﴿...لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

»Nič ni kakor On, in On je Vseslišni in Vsevidni.« (Kur'an, 42:11) Nekateri učenjaki so pa tevhid razdelili na dve kategoriji ter tevhid el-esmai ves-sifat vključili v tevhid er-rububije. To ni predmet spora, saj je cilj in pomen pri obeh delitvah jasen.

Vrste širka so tri: veliki širk, mali širk in skriti širk.

Veliki širk ima za posledico izničenje vseh dejanj ter večno prebivanje v Ognju za tistega, ki umre v takem stanju, kot pravi Vzvišeni Allah:

﴿...وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

»Če pa bi oni imeli druge za Allahu enake, bi jim zagotovo propadlo vse, kar so počeli.« (Kur'an, 6:88) In Vzvišeni pravi:

﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِم بِالْكَفَرِ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ﴾ (17)

»Ne bi se smelo zgoditi, da malikovalci skrbijo za Allahove mesdžide, medtem ko pričajo sami proti sebi, da so neverniki. Dejanja takšnih bodo uničena in v Ognju bodo večno.« (Kur'an, 9:17) In kdor umre v takem stanju, mu ne bo odpuščeno in Džennet (Raj) mu bo prepovedan, kot pravi Vzvišeni Allah:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ...﴾

»Resnično Allah ne bo odpustil, da si nekdo vzame kaj za boga poleg Njega, odpušča pa vse, kar je manj od tega, komur hoče.« (Kur'an, 4:48) In Vzvišeni pravi:

﴿...إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾

»Tistemu, ki si poleg Allaha vzame nekoga ali nekaj za boga, bo Allah prepovedal Raj in njegovo zatočišče bo Ogenj. Krivičnežem pa nihče ne bo pomagal!« (Kur'an 5:72)

Med njegove oblike spadajo: klicanje mrtvih in malikov, iskanje pomoči pri njih, zaobljube njim, žrtvovanje zanje in podobna dejanja.

Mali širk: To je vse, kar je v besedilih Kur'ana ali Sunneta poimenovano kot širk, vendar ne spada v isto kategorijo kot veliki širk; med to spadajo na primer: pretvarjanje (rija) pri nekaterih dejanjih, priseganje pri kom drugem kot pri Allahu, izreki, kot so: „Kar je hotel Allah in kar je hotel ta in ta,“ ter podobna dejanja — zaradi besed Allahovega Poslanca, Allahov blagoslov in mir z njim:

«أَخَوْفَ مَا أَخَافَ عَلَيْكُمُ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ» فَسُئِلَ عَنْهُ، فَقَالَ: «الرِّيَاءُ»

»Najbolj se bojim za vas malega širka.“ Ko so ga vprašali o njem, je odgovoril: „To je pretvarjanje (rija).«¹ Ta hadis so zabeležili imam Ahmed, Taberani in Bejheki od Mahmuda bin Lebida El-Ensarija, naj bo Allah zadovoljen z njim, z dobro verigo prenosilcev. Prav tako ga prenaša Taberani z dobro verigo od Mahmuda bin Lebida, od Rafija bin Hadidža, od Allahovega Poslanca, Allahov blagoslov in mir z njim.

Allahov Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim, je prav tako rekel:

«مَنْ حَلَفَ بِشَيْءٍ دُونَ اللَّهِ فَقَدْ أَشْرَكَ»

¹ Zabeležil ga je imam Ahmed (5/428), Taberani v delu El-Kebir (4/338) in Bejheki v delu Eš-Šu'ab (14/355). V delu Medžme'uz-zevaid (1/121) je navedeno: »Prenaša ga Ahmed in njegovi prenašalci so prenašalci Sahiha.«

„Kdor priseže pri čem drugem kot pri Allahu, je s tem storil širk.“¹ Ta hadis je zabeležil imam Ahmed z verodostojno verigo prenosilcev, od Omera bin El-Hattaba, naj bo Allah zadovoljen z njim. Ebu Davud in Tirmizi sta ta hadis zabeležila z verodostojno verigo prenosilcev od Ibn Omera, naj bo Allah zadovoljen z obema, da je Allahov Poslanec, Allahov blagoslov in rekel:

«مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ»

»Kdor priseže pri kom drugem kot pri Allahu, je storil nevero ali širk.«² Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim, je rekel:

«لَا تَقُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشَاءَ فُلَانٌ، وَلَكِنْ قُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ شَاءَ فُلَانٌ»

»Ne govorite: ‚Kakor hoče Allah in ta in ta,‘ ampak recite: ‚Kakor hoče Allah, nato ta in ta.‘«³ Ta hadis je z verodostojno verigo prenosilcev zabeležil Ebu Davud, od Huzejfe bin El-Jemana, naj bo Allah zadovoljen z njim.

Ta vrsta ne povzroča odpadništva niti večnega prebivanja v Ognju, vendar nasprotuje popolnosti obveznega tevhida.

Tretja vrsta: skriti širk. Dokaz zanj so besede Allahovega Poslanca, Allahov blagoslov in mir z njim:

¹ Zabeležil ga je imam Ahmed v Musnedu (1/47).

² Zabeležila sta ga Ebu Davud (št. 3251) in Tirmizi (št. 1535).

³ Zabeležila sta ga Ebu Davud (št. 4980) in imam Ahmed v Musnedu (5/384).

«أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَا هُوَ أَخَوْفُ عَلَيْكُمْ عِنْدِي مِنَ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ؟» قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «الشِّرْكُ الْخَفِيُّ، يَقُومُ الرَّجُلُ فَيُصَلِّيَ فَيُزَيِّنُ صَلَاتَهُ لِمَا يَرَى مِنْ نَظَرِ الرَّجُلِ إِلَيْهِ»

»Ali naj vam povem, česar se za vas bojim bolj kot Mesiha Dedžala?»

Rekli so: »Seveda, o Allahov Poslanec.« Rekel je: »Skriti širk: ko človek vstane k molitvi in jo polepša zato, ker vidi, da ga nekdo opazuje.«¹ Ta hadis prenaša imam Ahmed v Musnedu, od Ebu Seida El-Hudrija, naj bo Allah zadovoljen z njim.

Širk se lahko razdeli tudi samo na dve vrsti:

veliki in mali širk, medtem ko se skriti širk lahko pojavi v obeh. Včasih spada med veliki širk, kot je pri hinavcih, ki skrivajo svoja pokvarjena prepričanja in navzven izkazujejo islam – iz hinavščine ali zaradi strahu.

Pojavlja pa se tudi v manjšem širku, kot je pretvarjanje (rija), kakor je omenjeno v prej navedenem hadisu Mahmuda bin Lebida El-Ensarija in v hadisu Ebu Seida. Allah je Tisti, ki daje uspeh.

Peta lekcija: Ihsan

Steber ihsana je, da častiš Allaha, kot da Ga vidiš; kajti čeprav Ga ti ne vidiš – On tebe vidi.

Šesta lekcija: Pogoji obredne molitve

Teh pogojev je devet:

¹ Zabeležila sta ga Ibn Madža (št. 4204) in imam Ahmed v Musnedu (3/30).

islam, razum, razsodnost, odprava obredne nečistosti, odstranitev stvarnih nečistot, pokrivanje intimnih delov telesa, nastop predpisanega časa, obrnjenost proti Kibli in nijet (namera).

Sedma lekcija: Stebri obredne molitve

Teh je štirinajst:

stojenje, če je oseba zmožna, začetni tekbir (izgovorjava Allahu Ekber), recitiranje sure Al-Fatiha, priklon (ruku), vzravnanje po priklonu, sedžda (padanje licem na tla) na sedmih delih telesa, dvig iz sedžde, sedenje med obema sedždama, zbranost in mirnost v vseh dejanjih, upoštevanje pravilnega vrstnega reda med stebri, zadnji tešehhud, sedenje ob zadnjem tešehhudu, izgovarjanje salavata nad Poslancem, Allahov blagoslov in mir z njim, in oba zaključna selama (teslim).

Osma lekcija: Obveznosti (vadžibi) obredne molitve

Teh je osem:

vsi tekbirji razen začetnega tekbirja; izgovarjanje „Semiallahu limen hamideh“ za imama in tistega, ki moli sam; izgovarjanje „Rabbena ve lekel hamd“ za vse; izgovarjanje „Subhane Rabbijel ‘Azim“ pri priklonu (ruku); izgovarjanje „Subhane Rabbijel A‘la“ pri sedždi; izgovarjanje „Rabbigfir li“ med obema sedždama; prvi tešehhud in sedenje ob njem.

Deveta lekcija: Pojasnilo tešehhuda

To so naslednje besede:

»Vse oblike čaščenja, vse molitve in vsa dobra dejanja pripadajo Allahu.

Mir tebi, o Allahov glasnik, ter Allahova milost in Njegovi blagoslovi. Mir nam in vsem pravičnim Allahovim služabnikom. Pričam, da ni drugega božanstva, vrednega čaščenja, razen Allaha, in pričam, da je Muhammed Njegov služabnik in Njegov poslanec.«

Nato se izgovarjajo salavati – blagoslovi nad Poslancem, Allahov blagoslov in mir z njim – z besedami: »O Allah, podeli Svoj blagoslov Muhammedu in družini Muhammedovi, kakor si podelil blagoslov Ibrahimu in družini Ibrahimovi; resnično, Ti si Hvaljen in Veličasten. In blagoslovi Muhammeda in družino Muhammedovo, kakor si blagoslovil Ibrahima in družino Ibrahimovo;

resnično, Ti si Hvaljen in Veličasten.«

Nato v zadnjem tešehhudu prosi Allaha za zaščito pred kaznijo Džehennema, kaznijo v grobu, preizkušnjo življenja in smrti ter preizkušnjo Mesiha Dedžala. Zatem lahko izbere katerokoli prošnjo, ki jo želi – posebej tiste, ki so verodostojno prenesene, med njimi:

»O Allah, pomagaj mi, da Te bom pomnil, Ti bil hvaležen in Te lepo častil. O Allah, resnično sem storil veliko krivico samemu sebi, in nihče ne

odpušča grehov razen Tebe. Zato mi odpusti s Svojim odpuščanjem in se me usmili; saj si Ti zares Vseodpuščajoči, Najusmiljenejši.«

Pri prvem tešehhudu pa se po izgovorjavi dveh priče vanj vstane na tretji rekat pri molitvah Zuhr, Asr, Magrib in Iša. Če pri tem doda tudi salavate nad Poslancem, Allahov blagoslov in mir z njim, je to še boljše – zaradi splošnega pomena verodostojnih hadisov o tem – nato pa nadaljuje s tretjim rekatom.

Deseta lekcija: Sunneti obredne molitve

Nekateri izmed njih so:

1. Začetna dova.
2. Polaganje desne roke čez levo na prsi med stojenjem – pred priklonom in po njem.
3. Dvigovanje rok s spojenimi in iztegnjenimi prsti v višini ramen ali ušes pri prvem tekbirju, pri priklonu, pri dvigu iz priklona in pri vstajanju iz prvega tešehhuda na tretji rekat.
4. Slavljenje (tesbih) več kot enkrat v priklonu in sedždi.
5. Vse, kar se doda k izreku „Rabbena ve lekel-hamd“ po dvigu iz priklona ter izgovarjanje „Rabbigfir li“ več kot enkrat med obema sedždama.
6. Poravnava glave s hrbtom med priklonom (ruku).
7. Odmik nadlahti od bokov, trebuha od stegen in stegen od goleni pri sedždi.
8. Dvigovanje podlahti od tal med sedždo.

9. Način sedenja pri prvem tešehhudu in med obema sedždama: sedi se na položeni levi nogi, desna noga pa je pokonci.

10. Teverruk v zadnjem tešehhudu pri molitvah s štirimi ali tremi rekati: sede se na levi bok, leva noga je pod desno, desna noga pa stoji pokonci.

11. Kazanje s kazalcem v prvem in drugem tešehhudu – od trenutka sedenja do konca tešehhuda – ter rahlo premikanje prsta pri dovi.

12. Izgovarjanje salavatov nad Muhammedom in njegovo družino ter nad Ibrahimom in njegovo družino v prvem tešehhudu.

13. Izgovarjanje dove v zadnjem tešehhudu.

14. Glasno recitiranje pri molitvi Fedžr, pri džumi, pri obeh bajramskih molitvah, pri molitvi za dež (istiska) ter v prvih dveh rekatih molitev Magrib in Iša.

15. Tiho recitiranje pri Zuhru in Asru, v tretjem rekatu Magriba ter v zadnjih dveh rekatih Iše.

16. Recitiranje dodatnih delov Kur'ana po suri Al-Fatiha, ob upoštevanju vseh drugih sunnetov obredne molitve poleg že omenjenih. Med te spada tudi dodatek k izreku „Rabbena ve lekel-hamd" po dvigu iz priklona, kar je sunnet za imama, za tistega, ki moli za njim, in za posameznika, ki moli sam. Prav tako je sunnet, da se med priklonom roke položijo na kolena z razprtimi prsti.

Enajsta lekcija: Dejanja, ki razveljavijo obredno molitev

Teh je osem:

1. Namenjen govor, če ga človek izreče zavestno in namerno.

Kar zadeva pozabljivega ali nevednega, njegova molitev zaradi tega ni razveljavljena.

2. Smeh.

3. Jedenje.

4. Pitje.

5. Razkritje sramnih delov.

6. Značilen odmik od smeri Kible.

7. Pretirano in neprekinjeno premikanje med molitvijo.

8. Izguba obredne čistosti.

Dvanajsta lekcija: Pogoji obrednega umivanja (abdest/vudu)

Teh je deset:

islam, razum, razsodnost, nijet (namera), vztrajanje pri nameri, tako da je ne prekine, dokler obredno umivanje ni zaključeno, prenehanje vzroka, ki je povzročil obredno nečistost, predhodno čiščenje po opravljeni potrebi (istindža ali istidžmar), čista in dovoljena voda, odstranitev vsega, kar preprečuje, da bi voda dosegla kožo, nastop predpisanega časa molitve – v primeru osebe, ki ima trajno stanje obredne nečistosti.

Trinajsta lekcija: Obveznosti obrednega umivanja

Teh je šest:

Umivanje obraza, kar vključuje tudi izpiranje ust in nosu, umivanje rok do komolcev, potiranje celotne glave z vlažno roko, kar vključuje tudi potiranje ušes, umivanje nog do gležnjev, upoštevanje pravilnega vrstnega reda in zaporedno opravljanje dejanj, brez večjih presledkov med posameznimi deli. Priporočljivo je, da se obraz, roke in noge umijejo trikrat, enako pa tudi izpiranje ust in nosu – obvezno pa je to storiti vsaj enkrat. Kar zadeva potiranje glave, ponavljanje ni priporočljivo, kot potrjujejo verodostojni hadisi.

Štirinajsta lekcija: Dejanja, ki razveljavijo abdest

In teh je šest:

izloček iz sprednje ali zadnje odprtine, obilen nečist izloček iz telesa, izguba zavesti zaradi spanja ali česa drugega, dotik spolnih organov z roko, spredaj ali zadaj, brez pregrade, uživanje kameljega mesa, odpadništvo od islama – naj nas Allah in vse muslimane obvaruje pred tem.

Pomembno opozorilo: Glede umivanja pokojnika je pravilno mnenje, da to ne razveljavi vudu, kar je tudi stališče večine učenjakov, saj za to ni dokaza. Če pa se roka tistega, ki pokojnika umiva, brez

kakršne koli pregrade dotakne njegovega spolovila, mora ponovno opraviti vudu.

Njegova dolžnost je, da se spolovila umrlega dotika le prek pregrade.

Prav tako dotik ženske ne razveljavi vudu – ne glede na to, ali je to s poželenjem ali brez – po pravilnejšem od obeh mnenj učenjakov, dokler iz osebe nič ne izteče. Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim, je namreč poljubil eno od svojih žena, nato opravil molitev brez ponovne oprave vuduja.

Kar zadeva besede Vsemogočnega Allaha v dveh verz iz sur An-Nisa in Al-Ma'ida:

﴿...أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ...﴾

»...ali ste se dotaknili žena« (Kur'an 4:43) (Kur'an 5:06) s tem je mišljen spolni odnos, po pravilnejšem od obeh mnenj učenjakov; to je tudi stališče Ibn Abbasa – naj bo Allah zadovoljen z njim – in skupine učenjakov iz prve in kasnejših generacij. Allah je Tisti, ki daje uspeh.

Petnajsta lekcija: Okrasitev z moralnimi lastnostmi, ki so predpisane za vsakega muslimana

Med temi lastnostmi so: resnicoljubnost, zanesljivost, čistost in skromnost, sramežljivost, pogum, radodarnost, zvestoba, vzdržnost od vsega, kar je Allah prepovedal, dobro sosodstvo, pomoč potrebnim v skladu z zmožnostmi – ter vse ostale moralne lastnosti, ki jih potrjujeta Kur'an in Sunnet.

Šestnajsta lekcija: Upoštevanje islamskega bontona (adabi)

Sem spadajo: pozdravljanje s selamom, prijaznost v vedenju, jedenje in pitje z desno roko, izgovorjava Allahovega imena ob začetku in zahvala Njemu ob koncu; zahvaljevanje Allahu po kihanju ter odgovor tistemu, ki se je zahvalil Allahu; obiskovanje bolnih; udeležba na pogrebni molitvi in pri pokopu; pridrževanje islamskega bontona ob vstopu v mošejo ali dom ter ob izstopu iz njiju; pridrževanje bontona med potovanjem; lepo vedenje do staršev, sorodnikov, sosedov, starejših in mlajših; čestitanje ob rojstvu otroka; voščilo blagoslova ob poroki; izrekanje sožalja ob izgubi; ter drugi islamski adabi pri oblačenju, slačenju in obuvanju.

Sedemnajsta lekcija: Opozorilo pred širkom in ostalimi vrstami grehov

Med njimi je sedem uničujočih grehov: širk, sihr (čarovništvo), ubijanje nedolžne duše, ki jo je Allah prepovedal, razen po pravici; uživanje kamate; uživanje premoženja sirote; beg z bojišča; in obtoževanje častnih, nedolžnih in vernih žensk.

Med njimi so tudi: neposlušnost do staršev; prekinjanje sorodstvenih vezi; lažno pričanje; lažne prisege; škodovanje sosedu; krivica ljudem glede njihove krvi, premoženja in časti; uživanje opojnih pijač; igranje na srečo; opravljanje; širjenje

obrekovanja – ter vse drugo, kar je prepovedal Allah ali Njegov Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim.

Osemnajsta lekcija: Opremljanje umrlega, obredna molitev zanj in njegov pokop

Sledi podrobnejša razlaga:

1. Predpisano je, da se umirajočega — tistega, ki je na smrtni postelji — nežno spodbudi k izgovarjanju besed: „Ni drugega resničnega boga razen Allaha“ (la ilaha illa Allah), v skladu z besedami Allahovega Poslanca, Allahov blagoslov in mir z njim:

«لَقُّوْا مَوْتَكُمْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

»Spodbujajte svoje umirajoče k izgovarjanju: la ilaha illa Allah.«¹ Zabeležil ga Muslim v svoji Sahih zbirki. Pod izrazom 'umirajoči' v tem hadisu so mišljeni tisti, ki so v stanju pričakovanja smrti, pri katerih so se že pojavila znamenja bližajoče se smrti.

2. Ko je njegova smrt potrjena, se mu zaprejo oči in podveže čeljust, saj je to potrjeno v Sunnetu.

3. Umrlega muslimana je obvezno umiti, razen če gre za šehida, ki je padel v bitki — takšnega se ne umiva in se zanj ne opravi pogrebna molitev, temveč se ga pokoplje v njegovih oblačilih. Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim, namreč ni

¹ Muslimova Zbirka Hadisov št. 916 in 917.

umival padlih na Uhudu in zanje ni opravil pogrebne molitve.

Njegovi intimni deli se najprej prekrijejo.

Nato se telo malo privzdigne in se mu nežno pritisne na trebuh. Tisti, ki pokojnika umiva, si okoli roke ovije krpo ali kaj podobnega in z njo očisti njegov intimni predel. Zatem se zanj opravi vudu, enako kot v za obredno molitev. Nato se umijejo glava in brada z vodo ter s sidrom ali podobnim čistilom. Umije se desna stran telesa, nato leva. Celoten postopek se ponovi drugič in tretjič. Pri vsakem umivanju se z roko rahlo preide čez trebuh; če iz telesa kaj izteče, se to očisti, odprtina pa se zatisne z vato ali čim podobnim. Če to ne zadostuje, se uporabi čista glina ali sodobni medicinski pripomočki, kot so lepilni obliži.

Pokojniku se ponovno opravi vudu. Če se telo po treh umivanjih še vedno ne očisti, se število umivanj poveča na pet ali sedem. Nato se ga obriše z brisačo ali krpo. Dišava se nanese na telesne pregibe in mesta dotika pri sedždi; pohvalno je, če se nadišavi celotno telo. Tudi pogrebni prti (kefini)

se odišavijo s kadilom. Če so brki ali nohti predolgi, se jih lahko skrajša; če se to izpusti, ni nič narobe. Ne češe se njegovih las, ne brije se sramnih dlak in se ga ne obrezuje, saj za to ni verskega dokaza. Ženski se lasje spletejo v tri kite, ki se položijo za njo, na hrbet.

5. Zavijanje pokojnika

Najbolje je, da se moškega zavije v tri bele prte, brez srajce in brez turbana – tako kot je bil zavit Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim. V prte se ga preprosto položi in zavije. Dopustno pa je tudi, da je zavit v srajco, spodnji prt (izar) in zunanji prt (lifafa).

Ženska se zavije v pet prtov: haljo, naglavno pokrivalo, spodnji prt in dva zunanja prta. Deček se lahko zavije v enega do tri prte, deklica pa v srajco in dva zunanja prta.

Za vse umrle je obvezno vsaj en prt, ki prekrije celotno telo. Če pa je umrli v stanju ihrama zaradi obreda romanja, se ga umije z vodo in sidrom ter zavije v njegov izar in rido (dve beli tkanini, ki ju romar nosi pri hadžu ali umri) ali v druga oblačila. Glava in obraz se mu ne pokrijeta, prav tako se ga ne odišavi, saj bo na Sodnem dnevu obujen izrekajoč telbijo, kot potrjuje verodostojen hadis Poslanca, Allahov blagoslov in mir z njim. Če je muhrim ženska, se jo zavije kot ostale ženske, vendar se je ne odišavi. Njen obraz se ne pokrije z nikabom in roke ne z rokavicami – namesto tega se

njen obraz in roke pokrijejo z istim prtom, v katerega je zavita, kot je bilo že pojasnjeno pri zavijanju ženske.

6. Tisti, ki imajo prednostno pravico do njegovega obrednega umivanja, pogrebne molitve in pokopa

Najprej ima to pravico oseba, ki jo je umrli določil v oporoki, nato oče, za njim ded, zatem pa najbližji moški sorodniki po očetovi liniji, po stopnji sorodstva.

Pri ženski ima prednost tista, ki jo je določila v oporoki, nato mati, potem babica, nato najbližje ženske sorodnice. Mož in žena se lahko medsebojno umijeta; saj je Ebu Bekra Es-Siddika, naj bo Allah zadovoljen z njim, umila njegova žena, prav tako pa je Ali, naj bo Allah zadovoljen z njim, umil svojo ženo Fatimo, naj bo Allah zadovoljen z njo.

7. Opis molitve za umrlega:

Štirikrat se izgovori tekbir. Po prvem tekbirju se recitira Al-Fatiha. Če se k njej doda še kratka sura ali eden-dva ajeta, je to lepo, saj to potrjuje verodostojen hadis, ki ga prenaša Ibn Abbas, naj bo Allah zadovoljen z njim. Nato se izgovori drugi tekbir in po njem salavat na Poslanca, Allahov blagoslov in mir z njim, tako kot pri tešehhudu. Zatem se izgovori tretji tekbir in se izgovori dova: »O Allah, odpusti našim živim in našim mrtvim, našim prisotnim in odsotnim, našim mladim in starim, našim moškim in ženskam.

O Allah, kogarkoli od nas ohraniš pri življenju – naj živi v islamu; in kogarkoli od nas pokličeš k Sebi – naj umre v imanu. O Allah, odpusti mu, usmili se ga, podari mu varnost in odpuščanje. Počasti njegovo postojanko in razširi njegov vhod. Operi ga z vodo, snegom in točo. Očisti ga grehov, kakor se belo oblačilo očisti umazanije. Zamenjaj njegov dom z boljšim od njegovega doma in njegovo družino z boljšo od njegove družine. Uvedi ga v Džennet in ga zaščiti pred kaznijo v grobu in pred kaznijo Pekla. Razširi mu grob in ga napolni s svetlobo. O Allah, ne prikrajšaj nas njegove nagrade in ne dovoli, da po njem zaidemo s prave poti.« Potem se izreče četrti tekbir in preda en selam na desno stran.

Priporočljivo je, da se pri vsakem tekbirju dvigne roke. Če je umrla ženska, se reče: „O Allah, odpusti ji ...“ Če sta umrla dva, se uporabi dvojina: „O Allah, odpusti jima ...“ Če jih je več, se uporabi množina: „O Allah, odpusti jim ...“ itd. Če pa je umrlí nedorasel otrok, se namesto prošnje za odpuščanje izgovori: „O Allah, naredi ga za predhodnika in zaklad njegovima staršema ter za priprošnjika, čigar priprošnja bo uslišana. O Allah, zaradi njega oteži njuni tehtnici in zaradi njega povečaj njuno nagrado. Pridruži ga pravičnim prednikom vernikov in ga postavi pod varstvo Ibrahima – naj sta Tvoj mir in blagoslov nad njim. In ga s Svojo milostjo obvaruj kazni Pekla.“

Sunnet je, da imam pri moškem stoji v višini njegove glave, pri ženski pa v višini njenega središča. Če je pokojnikov več, se moški položi na mesto najbližje imamu, ženska pa na stran proti Kibli. Če so med njimi tudi otroci, se deček postavi pred žensko, za njim ženska, nato pa deklica. Glava dečka naj bo poravnana z glavo moškega, središče ženske pa z glavo moškega. Enako velja za deklico: njena glava naj bo v višini ženske glave, njeno središče pa v višini moške glave. Vsi molivci stojijo za imamom, razen če posameznik ne najde prostora za njim — v tem primeru stoji na njegovi desni strani.

8. Način pokopa pokojnika

Predpisano je, da se grob izkoplje dovolj globoko — približno do višine pasu odraslega moškega — in da ima na strani proti Kibli stransko nišo (lahd). Pokojnika se položi v nišo na desni bok, vozli mrtvaškega prta se razrahljajo, vendar se ne odstranijo, temveč ostanejo na mestu. Obraz pokojnika se ne odkriva – ne pri moškem in ne pri ženski. Nato se čez nišo položijo nepečene opeke, ki se premažejo ali utrdijo z glino, da stojijo trdno in preprečijo, da bi zemlja padla neposredno nanj. Če nepečene opeke niso na voljo, se lahko uporabijo tudi deske, kamni ali les – karkoli, kar prepreči stik zemlje s telesom. Zatem se grob zasuje z zemljo. Priporočljivo je, da se pri tem izgovori: „V imenu Allaha in na veri Allahovega Poslanca.“ Grob naj bo

nekoliko dvignjen — približno za eno ped; če je mogoče, se po njem posuje prod in ga rahlo poškopri z vodo.

Priporočljivo je, da tisti, ki spremljajo pogreb, stojijo ob grobu in molijo za pokojnika, saj je Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim, ko bi končal s pokopom, stal ob grobu in rekel:

«اسْتَغْفِرُوا لِأَخِيكُمْ، وَاسْأَلُوا لَهُ التَّيْبَتَ، فَإِنَّهُ الْآنَ يُسَالُ».

»Prositate za odpuščanje za svojega brata in prosite za njegovo stanovitnost, kajti on je zdaj zaslišan.«¹

9. Tistemu, ki ni opravil pogrebne molitve, je predpisano, da jo opravi nad grobom po pokopu,

zato ker je Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim, to storil — vendar v obdobju do enega meseca. Če pa je od pokopa preteklo več kot mesec dni, molitev nad grobom ni predpisana, saj ni potrjeno, da bi Poslanec molil nad grobom po preteku več kot enega meseca od pokopa umrlega.

10. Družini pokojnika ni dovoljeno pripravljati hrane za ljudi. To potrjujejo besede plemenitega ashaba Džerirja bin Abdullaha El-Bedželija, naj bo Allah zadovoljen z njim:

«كُنَّا نَعُدُّ الْاجْتِمَاعَ إِلَى أَهْلِ الْمَيِّتِ وَصَنَعَةَ الطَّعَامِ بَعْدَ الدَّفْنِ مِنَ النَّبَاحَةِ»

»Smatrali smo zbiranje pri družini umrlega in pripravo hrane po pokopu za obliko naricanja.«²

¹ Zabeležil Ebu Davud (3221) in El-Hakim (3/399).

² Sunen Ibn Madže (1612) in Musned imama Ahmeda (2/204).

Zabeležil ga je imam Ahmed z dobro verigo prenosilcev.

Kar zadeva pripravo hrane od drugih zanje ali za njihove goste — to ni sporno. Priporočljivo je, da njihovi sorodniki in sosedje pripravijo hrano za družino umrlega. To se temelji na dejanju Poslanca, Allahov blagoslov in mir z njim: ko je prejel novico o smrti Džaferja ibn Ebi Taliba v Šamu, je naročil svoji družini, naj pripravijo hrano za Džaferjevo družino, in rekel:

«إِنَّهُ أَتَاهُمْ مَا يَشْعُلُهُمْ».

»Resnično, doletela jih je preizkušnja, ki jih je obremenila.«¹

Ni prepovedi, da družina pokojnika povabi sosede ali druge ljudi, da jedo od hrane, ki so jo prejeli kot darilo. Po verskem pravu — kolikor je znano — za to ni določene časovne omejitve.

11. Ženski ni dovoljeno, da v predpisanim obdobju žalovanja zadrži določena dejanja več kot tri dni — razen za svojim možem

Za moža namreč velja, da žena spoštuje obdobje zadržanosti štiri mesece in deset dni, razen če je noseča; v tem primeru se obdobje konča z njenim porodom. To je potrjeno v verodostojnem Sunnetu Poslanca, Allahov blagoslov in mir z njim.

¹ Muslim (976); Nesai (2034); Ebu Davud (3234); Ibn Madže (1569); Ahmed (2/441).

Moškemu pa ni predpisano nobeno obdobje zadržanosti za kogarkoli — ne za sorodnika ne za druge.

12. Moškim je predpisano, da občasno obiskujejo grobišča — da molijo za pokojne, prosijo Allahovo milost zanje ter se spominjajo smrti in prihodnjega sveta.

Kot je rekel Allahov Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim:

«رُزُوا الْقُبُورَ، فَإِنَّهَا تُذَكِّرُكُمُ الْآخِرَةَ»

»Obiskujte grobišča, saj vas spominjajo na onostranstvo.«¹ Zabeleženo v Muslimovi Zbirki Hadisov.

Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim, je prav tako učil svoje družabnike, da ob obisku grobov izgovorijo:

«السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ، نَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ، يَرْحَمُ اللَّهُ الْمُتَقَدِّمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأَخِرِينَ».

»Mir z vami, prebivalci teh domovanj — med verniki in muslimani. Mi se vam bomo, če bo Allah hotel, pridružili. Prosimo Allaha za varnost in dobro za nas in za vas. Naj se Allah usmili prvih in zadnjih med nami.«²

Ženskam obiskovanje grobišč ni dovoljeno, ker je Poslanec, Allahov blagoslov in mir z njim, preklel ženske, ki obiskujejo grobove, in ker obstaja

¹ Ibn Madže (1569); verodostojnost potrdil Al-Albani.

² Muslimova Zbirka Hadisov, št. (975)

bojazen, da bi njihov obisk povzročil skušnjava ali pomanjkanje potrpežljivosti. Prav tako jim ni dovoljeno spremljati pogrebnih sprevodov do pokopališča, saj jim je to Poslanec ﷺ prepovedal. Kar zadeva pogrebno molitev za pokojnika v džamiji ali molilnici, ta je predpisana za vse — tako za moške kot za ženske.

To je zadnje, kar mi je bilo omogočeno zbrati. Naj sta Allahov blagoslov in mir nad našim Poslancem Muhammedom, nad njegovo družino in njegovimi družabniki.

الفهرس

POMEMBNE LEKCIJE ZA CELOTNI UMMET	2
POMEMBNE LEKCIJE ZA CELOTNI UMMET	2
V imenu Allaha, Najbolj Milostnega, Najbolj Usmiljenega.....	2
Predgovor avtorja	2
Prva lekcija: Sura Al-Fatiha in kratke sure	3
Druga lekcija: Stebri islama	3
Tretja lekcija: Stebri imana	4
Četrta lekcija: Vrste tevhida in vrste šir-ka	4
Peta lekcija: Ihsan	9
Šesta lekcija: Pogoji obredne molitve	9
Sedma lekcija: Stebri obredne molitve	10
Osmo lekcija: Obveznosti (vadžibi) obredne molitve	10
Deveta lekcija: Pojasnilo tešehhuda	11
Deseta lekcija: Sunneti obredne molitve	12
Enajsta lekcija: Dejanja, ki razveljavijo obredno molitev.....	14
Dvanajsta lekcija: Pogoji obrednega umivanja (abdest/vudu)	14
Trinajsta lekcija: Obveznosti obrednega umivanja	15
Štirinajsta lekcija: Dejanja, ki razveljavijo abdest	15
Petnajsta lekcija: Okrasitev z moralnimi lastnostmi, ki so predpisane za vsakega muslimana.....	16
Šestnajsta lekcija: Upoštevanje islamskega bontona (adabi)	17
Sedemnajsta lekcija: Opozorilo pred širkom in ostalimi vrstami grehov	17
Osemnajsta lekcija: Opremljanje umrlega, obredna molitev zanj in njegov pokop	18

Njegovi intimni deli se najprej prekrijejo. Nato se telo malo privzdigne in se mu nežno pritisne na trebuh. Tisti, ki pokojnika umiva, si okoli roke ovije krpo ali kaj podobnega in z njo očisti njegov intimni predel. Zatem se zanj opravi vudu, enako kot v za obredno molitev. Nato se umijejo glava in brada z vodo ter s sidrom ali podobnim čistilom. Umije se desna stran telesa, nato leva. Celoten postopek se ponovi drugič in tretjič. Pri vsakem umivanju se z roko rahlo preide čez trebuh; če iz telesa kaj izteče, se to očisti, odprtina pa se zatisne z vato ali čim podobnim. Če to ne zadostuje, se uporabi čista glina ali sodobni medicinski pripomočki, kot so lepilni obliži. 19